

Undersökning om betydande miljöpåverkan

2023-11-17

tillhörande detaljplanen för
del av fastigheten Kardusen 12
inom Ljura i Norrköping
SPN 2018/0143 214



ANTAGANDEHANDLING

Antagen i SPN: 2024-06-11, § 127

Laga kraft:

Genomförandetidens sista dag:

1. Syftet med undersökning om betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kapitlet 3 § miljöbalken (MB) ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Den strategiska miljöbedömningens första steg, enligt 6 kapitlet 5-6 §§ MB, är att undersöka om genomförandet av detaljplanen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras.

Om en verksamhet enligt 7 kapitlet 28a § MB kräver tillstånd eller om planen förutsätter verksamhet enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) 2 §, punkt 2 och 6 § eller bilagan till denna förordning antas planen alltid medföra en betydande miljöpåverkan.

Genomförandet av en detaljplan antas alltid medföra en betydande miljöpåverkan om planområdet får tas i anspråk för de ändamål som anges i 4 kapitlet 34 § plan- och bygglagen (PBL).

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

2. Motiverat ställningstagande

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning har därför inte upprättats.

3. Alternativ lokalisering

En alternativ lokalisering är inte aktuell med anledning av detaljplanens syfte.

4. Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en förtätning med flerbostadshus. Detaljplanen syftar även till att ny bebyggelse placeras och utformas med hänsyn till platsen och de kulturmiljövärden som stadsdelen Ljura ger uttryck för.

5. Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
PÅVERKAN PÅ MILJÖMÅL			
Globala, nationella och regionala miljömål			X
Påverkas inte.			
Miljöorienterade mål i Norrköpings kommuns aktuella budget	X		
<p>Detaljplanen har en positiv påverkan på mål 3 – <i>Bostadsbyggande</i>: Förtätning i aktuell detaljplan bidrar generellt till Norrköping kommuns bostadsbyggande och stimulerar byggande av bostäder för olika behov så att Norrköping kan fortsätta växa.</p> <p>Detaljplanen föreslår förtätning i kollektivtrafiknära läge och med god tillgänglighet till gång- och cykelinfrastruktur. Detta kan positivt påverka mål 4 – <i>Grön omställning och klimatanpassning</i> på så sätt att boende ges möjlighet till hållbart resande.</p>			
PÅVERKAN PÅ LAGSTIFTADE SKYDD			
Riksintressen: 3 och 4 kapitlet MB om hushållning av mark och vatten			X
<p>Planområdet är beläget inom Norrköpings flygplats hinderfrihetsyta (hinderbegränsandeyta) och berör därmed riksintresse för kommunikationsanläggningar för luftfart (3 kapitlet 8 § miljöbalken). Bedömningen är att ny bebyggelse inte överstiger flyghinderhöjden. Riksintresset bedöms därmed vara tillgodosett.</p>			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
5 kapitlet MB om miljö kvalitetsnorm (luft, vatten eller mark)			X
<p>I Norrköping har vägtrafiken identifierats som den huvudsakliga källan till föroreningar i luft, och de högsta nivåerna har uppmäts i närhet till de stora trafiklederna och i slutna gaturum. Planområdet ligger i närheten av Söderleden, som är en sådan trafikled som utgör en källa till föroreningar i utomhusluft. Både vegetationen och byggnaderna mellan Söderleden och planområdet antas ha en viss reducerande effekt på kvävedioxid- och partikelhalten, genom att verka som en avskärmande barriär. Sannolikheten för att de människor som kommer vistas i den nya bostadsbebyggelsen utsätts för halter av luftföroreningar som innebär risk för hälsa och säkerhet bedöms därmed som mycket låg.</p> <p>Detaljplanen bedöms inte ha någon effekt på miljö kvalitetsnormerna för Ljura bäck då föroreningsmängderna enbart förväntas öka marginellt till följd av detaljplanen. I förlängningen kommer dagvattnets påverkan på Ljura bäck att minska när den planerade reningsanläggningen byggs ut och leda till en förbättring av miljö kvalitetsnormerna.</p> <p>Detaljplanen bedöms inte ha någon effekt på miljö kvalitetsnormerna för grundvattenförekomst SE649647-152222. Då jordarten inom planområdet domineras av lera finns det sannolikt ingen betydande påverkan på denna vattenförekomst från dagvattnet inom planområdet. Med anledning av den låga infiltrationen i området bedöms risken för transport av föroreningar via infiltration av ytvatten som låga och att risk för negativ påverkan på grundvattenförekomsten inte förekommer.</p>			
7 kapitlet MB om skydd (Natura 2000, naturreservat, kulturresevat, landskapsskydd, biotopskydd, strandskydd, skyddsområde för vattentäkt)			X
Påverkas inte.			
9-15 kapitlet MB (tredje avdelningen) om anmälan eller tillståndsprövning (täkt, avfall, farligt material, avhjälpandeåtgärd för förorenade områden med mera)			X
Påverkas inte.			
Fornlämningar och byggnadsminnen			X
Ingen påverkan. Marken är redan exploaterad med stora delar markparkering och bör därmed vara så gott som söndergrävd. Området har inga tidigare kända fornlämningar.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
ÖVERENSSTÄMMER MED KOMMUNALA RIKTLINJER	J	K	N
Program			X
Det finns inget program för planområdet. Ett program är inte aktuellt att ta fram med tanke på detaljplanens begränsade omfattning.			
Översiktsplanen	X		
För området gäller översiktsplan för staden, Norrköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige 2017. Ingen fördjupad översiktsplan eller tillägg finns för planområdet. Planförslaget innebär en förtätning i stadsdelen Ljura. Stadsdelen ligger innanför ringleden och är centralt beläget med god tillgänglighet till kollektivtrafik, gång- och cykelväg, kommunalt vatten och avlopp, bredband och annan infrastruktur. Den nya bebyggelsen sker på kvartersmark som i huvudsak består av redan hårdgjorda ytor i form av markparkering. Detaljplanen bedöms överensstämma med kommunens översiktsplan.			
Riktlinjer för bostadsförsörjning	X		
Positiv påverkan. Detaljplanen bedöms överensstämma med kommunens riktlinjer för bostadsbyggande då ny bostäder tillkommer i ett läge som är centralt med goda förbindelser gällande både gång- och cykelvägar såväl som kollektivtrafik.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Dagvattenhantering		X	
<p>Detaljplanen medför ingen betydande förändring i hårdgörningsgrad inom fastigheten och inga betydande förändringar i flöden från fastigheten. Det befintliga ledningsnätet klarar att hantera ett 10-årsregn vilket är dimensioneringsförutsättningarna i området idag. Bedömningen är att fastigheten kan anslutas till Nodra AB:s ledningsnät i Ljuragatan utan fördröjning.</p> <p>Dagvattenutredningen har bedömt att det inte föreligger ett reningsbehov av dagvattnet från planområdet. De huvudsakliga argumenten för detta är att Ljura bäcks ekologiska status inte förväntas påverkas negativt av exploateringen. Även om mängden kväve och fosfor förväntas öka är ökningen marginell. Mängderna är totalt sett väldigt små och bedöms inte ha någon betydande påverkan på uppfyllandet av miljökvalitetsnormerna.</p> <p>På motsvarande sätt bedöms inte Ljura bäcks kemiska status påverkas av exploateringen. Prioriterade ämnen som inte uppnår god kemisk status för Ljura bäck är PFOS. Utöver detta är även kvicksilver och bromerad difenyleter ämnen som inte uppnår god kemisk ytvattenstatus men är, som tidigare nämnt, en konsekvens av atmosfärisk deposition. Både förändringarna i mängderna och de totala mängderna föroreningar från området är små. Utifrån detta bedöms detaljplanen inte ha någon betydande påverkan på uppfyllandet av miljökvalitetsnormerna.</p>			
Naturvård			X
Påverkas inte.			
Gemensam klimatvision för Linköping-Norrköping	X		
<p>Förtätning av bostäder bedöms överensstämmande med den gemensamma klimatvisionens mål om att all kommunal planering ska ske klimatmedvetet, med fokus på att minska utsläppen av växthusgaser. Förtätning i lägen med god tillgång till kollektivtrafik och gång- och cykelinfrastruktur bedöms ge möjlighet till hållbart resande.</p>			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
PÅVERKAN PÅ MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER			
Mark (föroreningar, erosion, skred, sättningar med mera)		X	
<p>Markföroreningar</p> <p>Generellt för undersökningsområdet är att föroreningar påträffats i fyllnadsmaterialet i den översta metern. I underliggande lera har inga föroreningshalter över Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning (KM) påträffats förutom kobolt. Två punktkällor som behöver saneras pekas ut. Eventuella överskottsmassor från fyllningen som uppkommer vid teknisk schakt ska omhändertas på godkänd mottagningsanläggning, alternativt, efter att anmälan om återanvändning av avfall i anläggningsändamål har gjorts till tillsynsmyndigheten, återanvändas på annan plats. Massor från djupare nivåer, under fyllningen, anses utifrån denna undersökning inte vara påverkade av föroreningar.</p> <p>Geoteknik</p> <p>Markytan är plan och området är stabilt för såväl befintliga som planerade förhållanden. Släntstabiliteten måste dock beaktas i byggskedet vid schaktarbeten. Marken är sättningsbenägen vid ökad belastning och troligen pågår ännu sättningar från befintliga belastningar. Ingen risk för erosion föreligger inom planområdet. Sverige geologiska undersökning (SGU:s) kartering indikerar att området utgörs av högradonmark. Stora sättningar som pågår under lång tid kan förväntas även av små tillskottslaster. Detaljplanen föreskriver grundförstärkningsåtgärder vid exploatering.</p>			
Vatten (flödesriktning, grundvattenkvalitet, vattentillgång med mera)			X
<p>Planområdet överlappar en grundvattenförekomst (SE649647-152222). Grundvattenförekomsten har god kemisk och kvantitativ status. Detaljplanen bedöms inte påverka möjligheterna att upprätthålla god kemiska och kvantitativ status för grundvattenförekomsten då dominerande jordart i planområdet är lera, vilket har låg infiltrationskapacitet.</p>			
Luft och lokalklimat (luftrörelse)			X
Påverkas inte.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Djurliv och vegetation (förändring av sammansättning eller antal, minskning eller införande av art. Skapas någon barriär? Påverkas biologisk mångfald?)			X
Påverkas inte.			
Landskaps- och stadsbild	X		
Detaljplanen föreslår att ett punkthus kompletterar platsen och bedömer att förtätningen bidrar positivt till bebyggelsekaraktären, tydliggör stadsrummet och platsens potential att bli en knutpunkt, som i dagsläget delvis försvunnit på grund av den återvändsgränd som skapats fram till spårvägen. Detaljplanen föreslår en utformning som stärker kopplingen mellan Ljura med Söderport, vilket är något som kan minska Söderledens barriäreffekt.			
Miljöpåverkan från omgivande verksamhet			X
Påverkas inte.			
Transporter/kommunikation (minskning eller ökning, investering)			X
Påverkas inte.			
Rekreation			X
Påverkas inte.			
Kulturmiljö			X
<p>Planområdet ligger i stadsdelen Ljura. Stadsdelen ger uttryck för en större sammanhållen miljö byggd under 1950-talet och har därigenom bedömts vara särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.</p> <p>Den föreslagna förtätningen bedöms inte påverka kulturmiljön i Ljura negativt då platsen bedöms vara mindre känslig för förändring. Byggrätten har anpassat till kulturmiljön genom bland annat bestämmelser om utformning.</p>			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Jordbruksmark			X
Ingen jordbruksmark berörs.			
Nuvarande mark- och vattenanvändning			X
Påverkas inte. Fördelningen hårdgjord mark mot vegetationsklädd mark förändras inte nämnvärt.			
Inte förnyelsebara naturresurser			X
Påverkas inte.			
PÅVERKAN PÅ MÄNNISKORS HÄLSA	J	K	N
Ljus (bländande ljussken)			X
Påverkas inte.			
Luftkvalitet (föroreningar, lukt, partiklar)			X
Påverkas inte.			
Buller och vibrationer			X
Det finns bullerkällor i form av spårvagnslinje 2 och Söderleden i närheten av planområdet. Den bullerutredning som tagits fram i samband med planarbetet visar att platsen kan förtätas utan att ny bostadsbebyggelse drabbas negativt av buller.			
Risk (farliga verksamheter, farligt gods, radon, allergener, översvämning med mera)			X
Radonmätningar har utförts i samband med andra planärenden i närheten av nu aktuellt planområde. I radonmätningen för LSS-gruppboendet, på andra sidan Ljuragatan, uppmättes i en provpunkt nivåer för högradonmark.			
Radonsäkert byggande krävs vid nybyggnad, då mätningar visat att marken är av normal- till högradonmark.			
På grund av planområdets geografiska läge finns ingen risk för översvämning från vattendrag, sjöar eller hav. Området är heller inte instängt och det finns inga tydliga översvämningssproblem inom planområdet vid ett 100-årsregn. Det har dock			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
identifierats en större rinnväg genom den södra delen av planområdet. Detaljplanen säkerställer, genom reglering av kvartersmarkens höjdsättning, att rinnvägen leds bort från ny och befintlig bebyggelse.			
KLIMATPÅVERKAN	J	K	N
Påverkan	X		
Förtätning av bostäder bedöms överensstämma med målet om att all kommunal planering ska ske klimatmedvetet, med fokus på att minska utsläppen av växthusgaser. Förtätning i lägen med god tillgång till kollektivtrafik och gång- och cykelinfrastruktur bedöms ge möjlighet till hållbart resande. Detaljplanen har därmed en positiv påverkan på klimatet.			
KLIMATANPASSNING	J	K	N
Högre temperaturer			X
En innergårdsmiljö med vegetation kommer möjliggöras av detaljplanen. I övrigt finns närhet till Ljuraparken som erbjuder skuggiga utemiljöer.			
Ökad nederbörd och översvämningar		X	
Planområdet är särskilt utsatt för ökad nederbörd och översvämningar. En befintlig rinnväg genom södra delen av planområdet hanteras genom reglering av kvartersmarkens höjdsättning.			
Stigande havsnivåer			X
Påverkas inte.			
Risker för ras, skred och erosion			X
Påverkas inte.			
ÖVRIGT	J	K	N
Uppstår kumulativa eller tillfälliga miljöeffekter			X
Påverkas inte. Viss störning kan förväntas under byggskedet.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Betydande miljöpåverkan i näraliggande kommun eller land			X
Påverkas inte.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
SOCIAL HÅLLBARHET	J	K	N
Nationella folkhälsomål	X		
Nya bostäder i ett läge med god tillgång till kommunala gång- och cykelvägar, med närhet till skolor och service, bedöms vara positivt för de nationella folkhälsomålen. Exempelvis bedöms barn och unga i de nya bostäderna kunna gå eller cykla till skolan, vilket gynnar deras hälsa.			
Jämställdhet			X
Påverkas inte.			
Tillgänglighet			X
Påverkas inte.			
Barnperspektiv	X		
Detaljplanen kommer möjliggöra en yta för innergård. I övrigt finns närhet till Ljuraparken, dit barn och unga kan ta sig till fots utan risk för säkerhet i konfliktpunkter med höga trafikflöden. Överlag bedöms detaljplanen ha en positiv påverkan på barnperspektivet.			
Sammanhållen stad	X		
Förtätningen kommer öka kundunderlaget i stadsdelen vilket skulle kunna ge positiva konsekvenser för närområdets serviceutbud.			

6. Medverkande tjänstepersoner

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har upprättats av Henrik Hult i samverkan med Magnus Gullstrand på samhällsbyggnadskontoret i Norrköpings kommun.

Samhällsbyggnadskontoret

Julia Stenström Karlsson
enhetschef detaljplanering

Henrik Hult
planarkitekt

7. Referenser

Utredningar för detaljplanen

Solstudie Kardusen 12. Radar Arkitektur & Planering 2021-12-22.

Trafikbullerutredning Kardusen 12. WSP Environmental Sverige 2022-01-20.

Dagvattenutredning Kardusen 12. Nodra AB 2022-04-04.

Projekterings PM Geoteknik Kardusen 12. Sweco Sverige AB 2023-05-12.

PM Markmiljöundersökning Kardusen 12. Sweco Sverige AB 2023-05-08.

Mobilitetsutredning Kardusen 12. WSP 2022-10-10.

Kommunala handlingar och riktlinjer

Bostadsförsörjning i Norrköpings kommun, SPN 2015/0330 260, Norrköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige 2018-06-18.

Budget 2020 och plan 2021-2023. Norrköpings kommun. November 2019.

Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping. Linköpings kommun och Norrköpings kommun. Juni 2010.

Naturvårdsområden, Intranätskartan DIKA, Norrköpings kommun.

Översiktsplan för staden. Norrköpings kommun. Antagen i kommunfullmäktige 2017-06-19.

Övriga referenser

Fornsök, Riksantikvarieämbetet, december 2021. <http://www.raa.se/hitta-information/fornsok-fmis/>

VISS Vatteninformationssystem Sverige, Länsstyrelsen, december 2021.
<https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399>